

Başvuru Numarası : 2021/646
Toplantı Tarihi/Sayısı : 7.10.2021/1
Karar Numarası : 2021/254
Başvuran : A. C. Y.
Başvuran Vekili : --
Adres : ...
Muhatap Kurum/Kişi : ... İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın yaşadığı yerde meydana gelen heyelan üzerine ... İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından konuya ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuru dilekçesi ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelere çerçevesinde başvuran:

a) ... Köyü ... Mahallesinde ilki ... yılında ve ikincisi ... yılında olmak üzere iki kez heyelan meydana geldiğini;

b) Gerçekleşen heyelanlar sebebiyle ... İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne yapmış olduğu müracaat üzerine “yapılacak bir işlem yoktur” cevabı aldığını, ... İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne konuyla ilgili gerekli işlemleri yapma konusunda görevli olduğunun başvuran tarafından belirtilmesine rağmen sergilenen tutumun devam ettiğini;

c) Heyelandan dolayı üçü komşu parselde, dördü denize kayan yedi çam ağacının zarar gördüğünü iddia etmektedir;

3. Başvuran heyelan bölgesinin bir ay içerisinde doğal hale getirilmesini, heyelan sebebi ile kayan ve kaybolan toprağın mülkiyetinin tespitini, zarar gören ağaçlarının telafisini, gerekli tedbirlerin alınmasını ve arazinin topoğrafik yapısının incelenmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Amaç ve kapsam” başlıklı 1’inci maddesine göre: “*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*”

5. 6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesine göre; “(1) Kurumun görev ve yetkileri şunlardır... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek...”

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” kenar başlıklı 48’inci maddesine göre: “(1) Kuruma yapılan

başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.”

7. Yönetmelik’in “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” kenar başlıklı 49’uncu maddesinin altıncı fıkrasına göre: “Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” kenar başlıklı 67’nci maddesine göre: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bubaşvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde: “(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; “(g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; “(i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

11. Başvuran, köylerinde sekiz yıl ara ile meydana gelen iki heyelan sebebiyle ağaçlarının zarar gördüğünü ve ... İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün bu konuya ilişkin herhangi bir işlem yapmadığını iddia etmekte; heyelan bölgesinin bir ay içerisinde doğal hale getirilmesini, heyelan sebebi ile kayan ve kaybolan toprağının mülkiyetinin tespit edilmesini, zarar gören ağaçlarının telafi edilmesini, gerekli tedbirlerin alınmasını ve arazinin topoğrafik yapısının incelenmesini talep etmektedir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre Kuruma yapılan başvuruların “Kurumun görev alanına girip girmediği” ön inceleme aşamasında incelenmesi gereken hususlardandır. Öte yandan Yönetmelik’in 67’nci maddesinin ikinci fıkrasında “Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmü bulunmaktadır. Başvuru, 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurular arasında yer almadığından Kurumun görev alanına girmemektedir.

13. Bu çerçevede başvuru dosyası ve ekleri yukarıda anılan mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde başvurunun ön inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

07.10.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi